

Amel Zaazaa

ARRAZISMOA JOMUGAN

IZENAREN ZAMA

“Duela bost urte iritsi nintzen Quebecera. Unibertsitatetik pasata, hamabost urteko lan esperientziarekin, lana bilatzen hasi nintzen. Lanik ez nuen aurkitzen, desesperazioa adierazi nion lehen bi urteetan jarraitzen ninduen enplegu kontseilariari. “Arazoa ez da zure curriculumare, zure ize-na baizik. Alda ezazu eta ikusiko duzu”. Txilekoa zen, etorkina bera ere. Izena aldatu eta ondoko astean lan elkarriketak nituen. Orduan hasi nintzen militatzen”.

“Ikuspegi holistikoa ezinbestekoa dugu arrazismoa desagerrarazteko”

Arrazismoaz hitz egin beharra dago, arazoa sistemikoa delako eta ez doalako gutxituz. Helburu horrekin elkartu dira zapalkuntza hau pairatzen duten hainbat pertsona eta *11 brefs essais contre le racisme, pour une lutte systémique* (11 saiakera labur arrazismoaren kontra eta borroka sistemiko baten alde) liburua plazaratu berri dute. Sektore ugariari begira jarri dira, arloz arlo aldaketak ekartzeko behar gorria azpimarratuz. Zaazaa dugu liburu kolektibo honen zuzendaria.

 JENOFA BERHOKOIRIGOIN
 BRUNO SANTOS

Arrazismoaren kontrako borroka ere sistemikoa izan behar dela diozue.

Arrazismoaren problematika ezin dugu angelu bakar batetik begiratu. Usu horretan dabilta politikariak, demagun lan esparruko diskriminazioei begira jarriko dira. Alferrikakoa da, inoiz ez dugu arazoa konponduko ez baldin badiogu sistema osoari begiratzeko eta ez bagara sustraierara joaten. Ikuspegi holistikoa ezinbestekoa dugu arrazismoa desagerrarazteko.

Identitatearen defentsaren diskurtsoa hor dugu.

Diskurtso maltzurra dugu. Quebecar identitate zuri eta monolitiko horretan hesitzen dira. Faltsua da, betidanik egon dira hemen beltzak, Frantzia Berriaren garaikoa da. Esklabo beltzak bazeuden eta erresistentzia ere hor zegoen. Betidanik egon da arrazismoa salatze mugimendua. Kontua da ezikusiarrena egiten ari direla, ez diotelako arazoari parez pare begiratu nahi. Amnesia kolektibo batean gaude.

Besteak beste, sindikalismoari begira jarri zarete. Nola izan daiteke sindikatu bat benetan antiarrazista?

Ni ez nator sindikalismotik, baina Marc-Edouard Joubertek bere kapituluaz azaltzen digunez, ez dago borroka antiarrazistarik mugimenduan sindikalistan. Langileen eskubideen historiari begiratzeko badiogu, arrazializazioaren arabera arras ezberdinak izan dira lorpenak. Botere guneetako ordezkariak biziki inportantea dela dio. Esfera hauetan soilik pertsona zuriak baldin bada, erronka antiarrazistei buruzko sentsibilitate edota ulermenik ezin du ukan sindikatuak. Kolorezko pertsonok goi esparruetara hurbiltzeko dugin ezintasunari buruz gogoetatzeko gomita luzatzen die sindikatuak.

Zure kapituluaz komunikabideak aipatzen dituzu.

Komunikabideak etxe guztietara iristen dira eta bideratzen duten irudia

"HAIEN BURUA EZKERTIARTZAT DAUKATEN HORIEI BEREN IZAERARI SO EGITEKO DEIA LUZATZEN DIET, BEREN BORROKA INTERSEKZIONALITATETIK GOGOETATZEKO GOMITA EGITEN DIET".

arazo larria da. Nirekin gurutzatu diren pertsona batzuek ni ninduten ezaguturiko lehen musulmana; alta, ideia edota irudi oso argi bat daukate komunitate horri buruz. *Mainstream* komunikabideek bideratutako diskurtsoa errepikatzen ari dira; arrazismo sistemikoaren oinarria horrela eraikitzen da, eremu kognitibotik igaroaz. Komunikabideetan ere ordezkaritza handiagoa behar genuke, haien erabaki guneeetan, kazetarien artean eta plazaratzen duten errealtateetan. Beldurrean oinarritzen dira, enpresak %100 kapitalistak izaki horrek duelako funtzionatzen, horrek duelako dirua ekartzen. Joko zinez arriskutsua dute, epe laburrean dirua baldin badakar ere, epe ertain eta luzean jendartearen oreka duelako mehatxatzen.

Ardura handia dute.

Ikaragarri handia. Ahots arrazista hedatzen ari dira. Iritzien arteko eztabaida gisa saltzen digute, baina ez, beren izeenez izendatu behar dira gauzak: ahots arrazista horiek intolerantzia dira.

Ezkerrari buruz ere kritiko zara.

Ezkerrarekin garatu naiz, borroka esparru komunetan egon gara, izan po-breziaren aurkako borroketan ala feminismoan. Kontua da arrazismoaren aurkako borroketara usu ez direla agertzen ustezko aliatu horiek. Arriskutsua da, eskuinaren diskurtsoa geroz eta gorragea den garai honetan ezkerre ez baldin bada mugitzen bidea zabalik uzten diolako faxismoari. Haien burua ezkertiaratzat daukaten horiei beren izaerari so egiteko deia luzatzen diet, beren borroka intersekzionalitatetik gogoetatzeiko gomita egiten diet. Borroka feminista, klase borroka eta antiarrazismoa, hiruak elkar lotuta doaz.

Nola ikusten duzu mugimendu feminista?

Gauzak mugitzen diren esparru bat baldin badago feminismoarena da. Quebecoko Emakumeen Federazioan inplikatu naiz eta arrazializatuen eta autoktonoen ahotsak batzen dituen *Paroles de Femmes* Fundazioaren presidentea ere banaiz. Geroz eta anizta-

sun gehiago sendi da mugimendu feministan, eta noski, ez da gatazkarik gabe egiten: soilik generoan oinarritzen diren feministen eta beste zapalkuntza sistemak kontuan hartzen dituztenen artean ezadostasunak daude. Gatazka horiek mugimenduaren eraldaketaren sintoma ere badira nonbait, ez da txarra. Beste borroka esparruetan baino urrunago gara feministok. Aspaldian hitz egiten da intersekzionalitateaz eta ikuspegi hau benetan gauzatzeko asmoz dabilta egitura feminista geroz eta gehiago. Dena dela, feminismoa betidanik izan da mugimendu sozialetan abanguardia.

Osasuntsu ote da borroka antiarrazista?

Galdera zaila duzu. Uste dut erantzuna liburuan daukazula. Dirudi mugimendu gisa ez garela aitzinatzen, baina alde guztietatik egiten diren inizatibak bildu eta hauei begira jarritz erran daiteke borroka aurrera doala. Kontuz, militantei esker da, nahikeri politikoa male-ruski ez delako batere sendi. ●